

D E C I Z I A nr.180
din 10.06.2004
privind notificarea Ministerului Finantelor Publice referitoare la garantiile
acordate pentru contractarea unor credite externe de catre Societatea
Nationala de Transport Feroviar de Calatori „CFR - Calatori” S.A.

PRESEDINTELE CONSILIULUI CONCURENTEI

In baza:

1. Decretului nr. 57/2004 pentru numirea membrilor Consiliului Concurenteii;
2. Dispozitiilor Legii concurenteii nr. 21/1996, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 88 din 30.04.1996, cu modificarile si completarile ulterioare;
3. Dispozitiilor Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 370 din 03.08.1999, cu modificarile si completarile ulterioare;
4. Regulamentului de organizare, functionare si procedura al Consiliului Concurenteii, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 288 din 01.04.2004;
5. Regulamentului privind forma, continutul si alte detalii ale notificarii unui ajutor de stat, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 125 din 24.03.2000;
6. Notificarii depuse de catre Ministerul Finantelor Publice prin adresa nr. 107379/17.03.2004, inregistrata la Consiliul Concurenteii cu nr. RS-AS nr.28/19.03.2004, notificare devenita efectiva la data cand informatiile au fost complete, respectiv 04.06.2004;
8. Notei Directiei Autorizare Ajutor de Stat.

In temeiul urmatoarelor motive:

1. SN de Transport Feroviar de Calatori «CFR Calatori» este societate comerciala pe actiuni al carui unic actionar este statul roman. Conform art.4 din *HG nr.584/1998 privind infiintarea SN de Transport Feroviar de Calatori «CFR Calatori» SA prin reorganizarea Societatii Nationale a Cailor Ferate Romane*, societatea desfasoara **activitati de interes national**, in scopul realizarii **transportului feroviar public de calatori si al satisfacerii nevoilor de aparare a tarii**. Obiectul principal de activitate este reprezentat de transportul feroviar public de calatori, transportul de bagaje si mesagerii, transporturi de posta, militare, penitenciare si altele, in vagoane specializate, organizarea si asigurarea exploatarei vagoanelor de dormit, a cusetelor, barului si restaurantului, in trafic intern si international.

2. Conform art.7 alin.(1) din HG nr.584/1998 C.F.R. Calatori impreuna cu Compania Nationala de Cai Ferate „C.F.R.” - S.A. asigura desfasurarea traficului feroviar de calatori **in conditii de siguranta** a circulatiei, exercitand atributiile care ii revin potrivit legii.

3. *H.G. nr. 850/2003 privind interoperabilitatea sistemului de transport feroviar conventional din Romania cu sistemul de transport conventional transeuropean* stabileste conditiile care trebuie indeplinite pentru realizarea interoperabilitatii. Pentru atingerea acestui obiectiv este necesara realizarea unui nivel minim de armonizare tehnica pentru a permite:

- facilitarea, imbunatatirea si dezvoltarea serviciilor de transport feroviar international cu statele din cadrul Uniunii Europene si statele terte;
- realizarea progresiva a pietei interne a echipamentelor si serviciilor destinate modernizarii si functionarii sistemului de transport feroviar conventional din Romania;
- contributia la interoperabilitatea sistemului de transport feroviar conventional transeuropean, prin sistem de transport feroviar conventional intelegandu-se ansamblul constituit din infrastructura si materialul rulant proiectat sa circule pe aceasta infrastructura.

Realizarea acestui obiectiv presupune achizitionarea si modernizarea materialului rulant pentru a corespunde normelor europene de interoperabilitate.

4. In conformitate cu art.11 din HG nr.584/1998, investitiile pentru realizarea proiectelor de importanta nationala, care asigura integrarea Romaniei in sistemul de transport feroviar european, se finanteaza de la bugetul de stat sau din credite garantate de stat si rambursate de la bugetul de stat.

5. Parcul de material rulant al societatiilor contine 3178 vagoane, din care 30,08% au o vechime de peste 31 ani, 39,24% intre 21-30 ani, 29,23% intre 11-20 ani, doar 1,45% avand o vechime cuprinsa intre 0-10 ani. De asemenea, societatea detine 1269 locomotive, din care 395 au peste 31 ani, 671 intre 21-30 ani, 164 intre 11-20 ani si 39 intre 0-10 ani.

Avand in vedere ca durata de folosinta normala pentru locomotive si vagoane este de 20 ani, pentru a asigura conditiile de siguranta a circulatiei trenurilor si de confort pentru calatori, precum si pentru alinierea la cerintele integrarii a aparatului necesitatea realizarii de investitii in material rulant nou sau modernizat.

6. CFR Calatori SA a contractat credite garantate de MFP pentru finantarea investitiilor in vagoane si locomotive noi sau pentru modernizarea celor existente.

Din creditele contractate cu banci finantatoare externe, avand garantia statului si rambursate de la bugetul de stat sunt in curs de finalizare urmatoarele investitii in material rulant :

- 100 vagoane modernizate cu Alstom DDF, din credite BERD si Paribas;
- 44 locomotive modernizate cu credit BERD;
- 57 locomotive modernizate cu credit Deutsche Bank Tokyo;
- 120 automotoare Desiro (50 automotoare cu HVB Bank Munchen si Bank Austria Creditanstalt).

Toate aceste credite acopera un numar redus de vagoane si locomotive comparativ cu parcul existent a carui durata de viata normala este depasita.

7. Modernizarea si innoirea materialului rulant vor conduce la reducerea cheltuielilor cu combustibilul, a celor de intretinere si reparatii, precum si la imbunatatirea calitatii transportului.

8. Prin adresa nr. 107379/17.03.2004 Ministerul Finantelor Publice a notificat Consiliului Concurentei masurile de sprijin pentru SN de Transport Feroviar de Calatori «CFR Calatori» SA (denumita in continuare CFR Calatori), masuri reglementate prin urmatoarele acte normative :

a) *Legea datoriei publice nr.81/1999*

b) *O.G. nr. 31/1996 pentru ratificarea Acordului de garantie (Proiect privind reabilitarea cailor ferate) dintre Romania si Banca Europeana pentru Reconstructie si Dezvoltare, semnat la Bucuresti la 23 iulie 1996, aprobata prin Legea nr.16/1997, amendata prin HG nr.796/1999.*

Conform ordonantei, creditul este destinat finantarii proiectului de reabilitare a cailor ferate romane si este garantat de Ministerul Finantelor Publice. Rambursarea creditului si a cheltuielilor aferente acestuia este asigurata din surse proprii ale societatii. Valoarea creditului este de 38, 646 milioane USD, perioada de rambursare a creditului fiind 10.04.2000-10.10.2011.

c) *HG nr.217/1999 privind autorizarea Comitetului Interministerial de Garantii si Credite de Comert Exterior de a aproba garantarea in proportie de pana la 100% a unui credit extern in favoarea Societatii Nationale de Transport Feroviar de Calatori "C.F.R. Calatori" - S.A., precum si autorizarea Ministerului Finantelor de a garanta acest credit.*

Valoarea creditului este de 31,14 milioane Euro si 5,78 milioane USD. Perioada de rambursare a creditului este 10.04.2002- 10.04.2010.

Rambursarea ratelor scadente, a comisioanelor si a altor cheltuieli aferente creditului extern se va asigura de la bugetul de stat, prin Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului, in limita sumelor aprobate anual cu aceasta destinatie.

Creditul este destinat finantarii proiectului de modernizare a 100 vagoane calatori Pentru finantarea proiectului, societatea a contractat si imprumutul BERD nr.438, in valoare de 14.000.100 USD, care este rambursat din surse proprii;

d) *H.G. nr.1029/2000 privind garantarea de catre Ministerul Finantelor a unui credit extern pentru Ministerul Transporturilor, in vederea asigurarii resurselor financiare necesare pentru reabilitarea parcului de locomotive Diesel electrice de 2100 CP utilizate pentru asigurarea serviciului public de transport feroviar de calatori.*

Creditul este destinat pentru finantarea proiectului privind reparatia capitala si modernizarea a 57 locomotive Diesel electrice de 2100 CP. Valoarea creditului este de 12.325000.000 JPY dar nu mai mult de 100.000.000 USD. Perioada de rambursare a creditului este 28.09.2004 – 28.03.2011.

Rambursarea creditului extern, plata primelor si comisioanelor aferente si a altor obligatii legate de derularea contractului de credit extern, precum si contravaloarea taxelor si impozitelor si alte cheltuieli conexe pe teritoriul Romaniei se vor asigura de la bugetul de stat prin bugetul anual al Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului, in conditiile legii.

e) *H.G. nr.557/2002 privind garantarea de catre Ministerul Finantelor Publice a unor credite externe pentru Societatea Nationala de Transport Feroviar de Calatori "C.F.R. Calatori" - S.A., modificata prin HG nr.937/2002 si HG nr. 96/2004.*

Creditul este destinat finantarii proiectului de achizitionare a 120 de automotoare tip Desiro 20 SR. Valoarea creditului este de 283,207 milioane Euro.

Rambursarea creditelor externe, plata primelor de asigurare, a dobanzilor si a altor cheltuieli aferente acestora, precum si plata altor obligatii financiare legate de derularea contractului se vor asigura din surse proprii ale societatii si in completare de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului, in limita sumelor aprobate anual cu aceasta destinatie.

f) H.G. nr.936/2003 privind contractarea unui credit de catre Societatea Nationala de Transport Feroviar de Calatori "C.F.R. Calatori" - S.A. in vederea extinderii sistemului informatic "Vanzare bilete si rezervare locuri la trenurile de calatori" pe intreaga retea feroviara din Romania.

Rambursarea creditului extern, plata primelor de asigurare, a dobanzilor si a altor cheltuieli aferente acestora, se vor asigura de societate din surse proprii, inclusiv prin alocatii de la bugetul de stat, in conditiile legii, prin bugetul Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului.

g) proiectul de HG privind aprobarea Listei agentilor economici aflati sub autoritatea Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului care beneficiaza de prevederile art.22 din Legea bugetului de stat pe anul 2004 nr.507/2003

Conform acestui proiect, SN „CFR Calatori” SA este scutita de la plata obligatiilor catre bugetul de stat, bugetului asigurarilor sociale de stat, bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate si bugetul asigurarilor pentru somaj, pentru exercitiul financiar al anului 2004, inclusiv accesoriile aferente acestora, cu exceptia obligatiilor datorate din retenirile la sursa, in limita plafonului de 1.017.886 milioane lei, in completarea subventiilor acordate de la bugetul de stat. Sumele ce fac obiectul scutirii la plata se stabilesc lunar prin ordin comun al ministrului finantelor publice si ministrului transporturilor, constructiilor si turismului si se evidentiaza in contabilitatea agentului economic in conformitate cu reglementarile contabile aplicabile.

9. Potrivit art.9 din H.G. nr.584/1998, transportul feroviar public de calatori are caracter de serviciu public social pentru care CFR Calatori primeste de la bugetul de stat sau de la bugetele locale diferentele dintre tarifele stabilite cu avizul autoritatilor competente si costurile reale de transport la care se adauga o cota de profit de 3% din costul respectiv. Societatea are in vedere eficientizarea activitatii feroviare urmarind diminuarea cheltuielilor in limita asigurarii conditiilor de siguranta a circulatiei si confort acceptabile.

10. Veniturile societatii sunt reprezentate de :

- contravaloarea calatoriilor efectuate pe calea ferata cu toate tipurile de legitimatii(39,2% la nivelul anului 2000) ;
- transferuri bugetare pentru acoperirea diferentei intre venituri si cheltuielile necesare pentru asigurarea transportului feroviar public de calatori(58,7% la nivelul anului 2000);
- venituri auxiliare realizate din alte activitati desfasurate(2,6% la nivelul anului 2000).

11. Anual, prin hotarari de guvern, in bugetul de venituri si cheltuieli al societatii sunt aprobate sumele reprezentand subventii/transferuri destinate activitatii de exploatare in completarea veniturilor proprii **pentru realizarea echilibrului bugetar.**

De asemenea, sunt aprobate si celelalte fonduri destinate rambursarilor de credite externe garantate de stat, inclusiv plati de dobanzi si comisioane.

Prin legea bugetului de stat sunt aprobate scutiri la plata obligatiilor datorate bugetului de stat.

Evolutia subventiilor/transferurilor bugetare pentru sustinerea transportului feroviar public de calatori a fost influentata pe de o parte de volumul veniturilor din transportul de calatori, care in perioada 1999-2003 a inregistrat o crestere de 168,89%, iar pe de alta parte de volumul cheltuielilor materiale, care in aceeaasi perioada a inregistrat o crestere de 226,62% la combustibil, 245,16 la energie electrica si 209,12% la reparatii. In aceasta perioada cresterea subventiilor/transferurilor este de 106,86%.

12. Nivelul subventiei se dimensioneaza avand in vedere preturile cunoscute la data elaborarii proiectului de buget si previziunile oficiale privind evolutia inflatiei. In aceste limite se asigura cu prioritate cheltuieli pentru tariful de utilizare al infrastructurii, cheltuielile energetice si reparatiile pentru siguranta circulatiei. In cursul executiei anului bugetar, cheltuielile societatii cresc insa de regula cu indici superiori celor ai inflatiei prognozate si anume la marii furnizori ale caror produse au pondere insemnata in costurile activitatii de transport calatori.

13. In aceste conditii, societatea nu-si poate constitui surse proprii pentru realizarea unor investitii de anvergura celor necesare pentru realizarea proiectelor de importanta nationala care sa asigure integrarea Romaniei in sistemul de transport european. De asemenea, data fiind valoarea mare a investitiilor necesare pentru modernizarea parcului de material rulant, nici sumele alocate de la bugetul de stat pentru investitii nu sunt suficiente, astfel incat principala sursa de

finantare a acestor investitii o constituie contractarea de credite externe pe termen lung, cu rambursare de la bugetul de stat.

14. CFR Calatori SA este singurul operator feroviar din Romania. In prezent, pe piata transportului feroviar pentru calatori nici un agent economic privat nu are capacitatea de a realiza o astfel de obligatie de serviciu public general la tariful social stabilit conform metodologiei aprobata prin hotarare de guvern.

15. Pentru aplicarea corespunzatoare a normelor europene in domeniul transporturilor, ce au fost transpuse in legislatia romana, este necesara innoirea si modernizarea materialului rulant pentru asigurarea interoperabilitatii sistemului de transport feroviar conventional din Romania cu sistemul de transport conventional transeuropean.

16. De asemenea, investitiile sunt necesare pentru realizarea circulatiei feroviare in conditii de siguranta si pentru asigurarea desfasurarii serviciului de interes economic general in conditii normale.

17. In conditiile in care:

- statul roman este unic actionar al SC CFR Calatori SA;
- societatea presteaza un serviciu de interes economic general;
- societatea desfasoara si **activitati de interes national**, in scopul **satisfacerii nevoilor de aparare a tarii**;
- societatea este singurul operator pe piata transportului feroviar de calatori;
- durata de viata normala a parcului existent de material rulant este depasita;
- innoirea si modernizarea parcului de material rulant sunt imperios necesare pentru asigurarea desfasurarii serviciului de interes economic general in conditii normale de siguranta si confort;
- Romania trebuie sa asigure interoperabilitatea sistemului de transport feroviar conventional cu sistemul de transport conventional transeuropean;
- societatea are un buget de venituri si cheltuieli echilibrat, primind de la bugetul de stat sau de la bugetele locale diferentele dintre tarifele stabilite cu avizul autoritatilor competente si costurile reale de transport la care se adauga o cota de profit de 3% din costul respectiv;
- creditele externe contractate si garantate de MFP sunt destinate finantarii proiectelor de innoire si modernizare a materialului rulant ;
- societatea nu are resursele financiare pentru realizarea proiectelor de investitii privind innoirea si modernizarea materialului rulant, ce fac obiectul actelor normative notificate de MFP datorita bugetului echilibrat,

rezulta ca sprijinul financiar constand in garantarea de catre MFP a creditelor externe destinate pentru realizarea proiectelor de modernizare si innoire a materialului rulant, precum si in rambursarea acestora de la bugetul de stat, constituie compensare pentru realizarea serviciu de interes economic general in conditii de siguranta si confort.

18. Tratatul CEE prevede la art. 86 (2) ca „Intreprinderilor carora li s-a incredintat prestarea unor servicii de interes economic general sau care activeaza pe o piata reglementata le sunt aplicabile regulile de ajutor de stat in masura in care aplicarea acestor reguli nu impiedica prestarea in conditii normale a respectivului serviciu sau activitati, in fapt sau in drept.” Ca urmare, masurile de sprijin financiar acordate *Societatea Nationala de Transport Feroviar de Calatori "C.F.R. Calatori" - S.A* nu constituie ajutor de stat.

DECIDE

Art. 1 In temeiul art. 8 alin. (2) coroborat cu art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare, masurile de sprijin financiar instituite pentru *Societatea Nationala de Transport Feroviar de Calatori "C.F.R. Calatori" - S.A* prin: Legea datoriei publice nr.81/1999; O.G. nr. 31/1996; HG nr.217/1999; H.G. nr.1029/2000; H.G. nr.557/2002; H.G. nr.936/2003, proiectul de Hotarare de Guvern notificat nu constituie ajutoare de stat, deoarece acestea reprezinta compensari pentru realizarea in conditii normale de siguranta si confort a serviciului public de interes economic general si pentru asigurarea interoperabilitatii sistemului de transport feroviar conventional roman cu sistemul de transport conventional transeuropean .

Art. 2 Prezenta Decizie devine aplicabila la data comunicarii sale.

Art. 3 Prezenta Decizie va fi comunicata de catre Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurentei:

- Ministerului Finantelor Publice,
- Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului

Art. 4 Potrivit prevederilor art. 29 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, prezenta Decizie poate fi atacata la Curtea de Apel Bucuresti Sectia de Contencios Administrativ in termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 5 Secretariatul General si Departamentul Ajutor de Stat din cadrul Consiliului Concurentei vor urmari aducerea la indeplinire a prezentei Decizii.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE